

УДК 331.108

Кальчук Д.В., Машлій Г.Б.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНИХ НАВИЧОК ПЕРСОНАЛУ

Kalchuk D., Mashliy H.

Ternopil Ivan Puluj National Technical University

DEVELOPMENT OF PROFESSIONAL SKILLS OF PERSONNEL

Професійний розвиток працівників є однією з ключових умов, які формують сучасну організацію. Від рівня кваліфікації персоналу залежить відповідність їхніх навичок потребам економічного зростання, що суттєво впливає на підвищення продуктивності праці, обсягу виробництва, а отже, і на можливість збільшення ВВП.

У процесі розширення та поглиблення професійних знань, навичок і вмінь співробітників зміцнюється командний дух, а самі працівники стають більш лояльними. Для більшості кваліфікованих спеціалістів кар'єрне зростання є важливішим за розмір заробітної плати. Водночас, чим ефективніше працює персонал, тим більше зростають прибутки підприємства. На сьогоднішній день професійне навчання працівників є необхідним для всіх компаній, незалежно від галузі чи географічного розташування.

Розвиток і навчання персоналу дозволяють не лише покращити освітній рівень та професійну підготовку кадрів, а й підвищити ступінь задоволення якістю роботи. Можливість навчання та професійного розвитку, які належать до базових потреб людини, сприймаються як прояв турботи з боку компанії, що виступає суттєвим нематеріальним стимулом для самих працівників.

Професійний розвиток, зокрема, включає такі заходи:

- професійне навчання та підвищення кваліфікації;
- оцінювання результатів навчання;
- розробка моделей робочих місць (включно з необхідними навичками, досвідом і компетенціями);
- ротація працівників;
- планування кар'єрного зростання співробітників (з акцентом на внутрішні ресурси) або ж пошук та залучення нових спеціалістів;
- оцінювання працівників з огляду на їхні особисті якості та професійні досягнення.

Розвиток персоналу виступає у якості комплексної системи, яка охоплює стратегічне планування і прогнозування потреб у кадрах, управління кар'єрою і професійним зростанням, організацію навчання, тренінгів, забезпечення адаптації працівників, а також формування організаційної культури організації.

Професійне навчання – це процес, що передбачає безпосередню передачу нових знань та навичок працівникам. Воно виступає інструментом підвищення цінності людського капіталу, засобом здійснення організаційних змін, спрямованих на досягнення стратегічних цілей компанії.

Навчання персоналу – один з найважливіших інструментів, який може бути використаний керівництвом фірми для забезпечення розвитку потенціалу людських ресурсів і формування організаційної культури.

Формування передумов для ефективної роботи й розвитку персоналу вимагає на сьогодні не просто забезпечення навчання, а налагодження його безперервного

процесу, так як постійно впроваджуються нові технології і методи роботи, а зростання комунікаційних можливостей створює умови для прогресивних змін, включаючи ліквідацію певних видів діяльності.

Професійне навчання в організаціях повинне базуватися на наступному: навчання повинно відповідати стратегії компанії, при цьому враховуючи індивідуальні потреби працівників; основний акцент повинен робитися на підвищенні кваліфікації, формуванні на робочих місцях практичних навичок. До переліку найкращих професійних навичок персоналу, здобутих у результаті його навчання, відносяться:

- лідерські навички, які є важливим для будь-якого працівника. Вони також виявляються у здатності допомогти іншим, мотивувати коле, ефективно співпрацювати. Сильні лідери подають приклад, демонструючи якість роботи, яку вони очікують від своєї команди;

- навички командної роботи, адже більшість посад потребують певного рівня співпраці. Ефективна командна робота передбачає виконання власних завдань, зберігаючи при цьому знання про здібності та потреби ваших колег;

- організаторські здібності, що є необхідними на будь-якому робочому місці, так як допомагають працівникам ефективно виконувати завдання, раціонально здійснювати управління власним часом, приймати рішення щодо розподілу ресурсів;

- комунікативні навички, адже комунікація є ключовою частиною кожної роботи, будь то спілкування з клієнтами чи постачальниками, проведення презентацій чи просто обговорення завдань з колегами;

- навички вирішення проблем, так як на кожному робочому місці доводиться стикатися з певним рівнем непередбачуваності;

- емоційний інтелект - здатність виражати свої почуття, спілкуватися з іншими та інтерпретувати їхні дії чи поведінку;

- адаптивність. Роботодавці цінують членів команди, які є гнучкими та можуть адаптувати свою роботу та поведінку відповідно до потреб мінливих ситуацій;

- здатність вести переговори, талант переконання, вміння прислухатися до точки зору іншої сторони, знаходити компроміси, які задовольняють обидві сторони;

- здатність працювати у стресових умовах, відчуття впевненості у власних силах [2].

Управління процесом навчання розпочинається з визначення потреб розвитку персоналу відповідно до стратегії компанії. Важливим джерелом інформації щодо цих потреб є індивідуальні плани кар'єрного розвитку працівників та їхні пропозиції, які надходять до відділу управління персоналом. Програми розвитку повинні враховувати співвідношення між ефективністю навчання та його витратами на основі кількісних, якісних або комбінованих методів оцінювання. Оцінка результатів навчання базується на таких якісних характеристиках персоналу, як креативність, досвід, знання та ініціативність у впровадженні нових процесів і технологій.

Професійне навчання пов'язане з істотними матеріальними витратами, тому формування та контроль за виконанням бюджету є важливими аспектами управління цим процесом. Інвестування в розвиток працівників сприяє стабільності кадрового складу та задоволенню потреб у самореалізації й кар'єрному зростанні.

Список використаних джерел:

1. Hard skills vs. Soft skills. URL: <https://resources.workable.com/hr-terms/hard-skills-vs-soft-skills#:~:text=Hard%20skills%20are%20job%2Dspecific,across%20various%20roles%20and%20industries>
2. Top 10 professional skills to develop (Including tips). URL: <https://uk.indeed.com/career-advice/career-development/professional-skills>